

sion, men at vi får snakket med de virksomheder, de mennesker, de fremtidsvirksomheder, som vi skal bygge på, og som skal have fornøjelse af det her.

Når jeg siger, at man skal tænke utraditionelt, er det derfor ikke udtryk for, at vi bare sidder og tænker. Så er det sådan set udtryk for, at vi arbejder helt konstruktivt på at prøve at finde et forslag, som kan løse problemerne, samtidig med at vi når hen til det hovedindhold, som dette forslag også indeholder. Jeg kan sige, at lige så hurtigt det kan ske, vil det også ske, men jeg vil ikke sætte en dato på.

Så vil jeg i øvrigt godt takke det flertal, der klart har præciseret her under førstebehandlingen, at der skal findes en løsning, men at løsningen skal være inden for sådanne rammer, at der ikke sker misbrug.

(Kort bemærkning).

Kim Andersen (V):

Jeg vil gerne endnu en gang på baggrund af ministerens udtalelser heroppefra præcisere, at fra Venstres side er det her ikke et forsøg på at lave smuthuller og lave skattetænkning for folk, der kan finde ud af at regne den ud. Det er et spørgsmål om at sikre den viden, nogle kloge hoveder til nogle virksomheder herhjemme, som kommer til at tegne fremtiden, og det er et spørgsmål om at skabe nogle karriere- og vækstmuligheder for nogle medarbejdere på universiteterne og i de videnbaserede virksomheder, som kan udvikle sig og tilvejebringe fremdrift i erhvervslivet her i landet.

Vi gør os ikke spor af forestillinger om, at det her er let, men man har altså kunnet finde ud af det i andre lande, også lande, som vi normalt har et tæt samarbejde med, og her må ministeren da kunne søge lidt hjælp og rådgivning. Vi siger ikke, at de forslag, der her er lagt frem, er svaret, men vi siger, de er udtryk for en intention. Der er et flertal i Folketinget i dag, der har udtrykt enighed heri, og ministeren har åbentbart også, så lad os nu se noget handling.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslagene overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslagene til folketingsbeslutning henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen

gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 79: Forslag til lov om ændring af lov om udligning af visse kommunale og amtskommunale udgifter til merværdiafgift og om det kommunale momsfond. (Indførelse af forældelsesfrist, nedlæggelse af Det Kommunale Momsnævn).

Af indenrigsministeren (Thorkild Simonsen). (Fremsat 4/11 99).

Sammen med denne sag foretoges:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 80: Forslag til lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner. (Ændret tilskudsregning som følge af finansieringsomlægninger, grundtillæg i sammenlagte kommuner).

Af indenrigsministeren (Thorkild Simonsen). (Fremsat 4/11 99).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Karen J. Klint (S):

Jeg skal ikke her sidst på dagen trække tiden ud med lange taler, men blot sige om lovforslag nr. L 79, at Socialdemokratiet støtter den rimelige indførelse af en forældelsesfrist for anmeldelse af afholdte momsbetalinger til refusion, da den ikke berører selve ideen i momsrefusionsordningen. Ligeledes kan vi kun støtte, at Det Kommunale Momsnævn ophæves, idet det har vist sig overflødigt, og vi er også trygge ved den bemyndigelse, der gives til indenrigsministeren i § 1, stk. 3.

Om lovforslag nr. L 80 skal jeg sige følgende: Kommunerne og deres opgaver er i stærk fokus for tiden. Der har været nedsat en Opgavekommission, og Kommunernes Landsforening har haft en rundtur i hele landet, hvor deres formandskab har talt med ca. 1.400 lokalpolitikere om fremtidens struktur og samarbejdsformer i primærkommunerne.

Indenrigsministeriet havde i mandags en konference om kommunernes opgave, samarbejde og forsøg, så forandringerne i og udviklingen af kommunerne er således på alles dagsorden. Nogle taler meget om de trængte kommuner og det skæve Danmark og disse kommuners problemer med at følge med i økonomien til både de mange velfærdsydelser og andre driftopgaver. L 80 er et udtryk for, at regeringen har hørt om disse problemer, men at regeringen dog ikke vil forcere udviklingen i en bestemt retning hen mod færre kommuner.

Derimod vil regeringen gerne hjælpe kommunerne med at fjerne eventuelle barrierer for udviklingen af løsninger på tværs af kommunegrænserne samt fjerne en væsentlig barriere for en eventuel sammenlægning af to eller flere kommuner. Dette sker nu ved en ændring af grundtillægget i den kommunale udligning, således at sammenlagte kommuner i en overgangsperiode på 8 år får et grundtillæg, der svarer til summen af grundtillæggene for de kommuner, der indgår i sammenlægningen. Med en så lang overgangsperiode skulle der være god mulighed for en økonomisk tilpasning i den nye kommune.

Det næste element i L 80 er en udmøntning af regeringens aftale med Kommunernes Landsforening om en omfordeling inden for de kommunale bloktilskud. Det betyder, at der overføres 40 mio. kr. fra det kommunale bloktilskud til en pulje til særlig vanskeligt stillede kommuner.

Det sidste element i L 80 drejer sig om en overgangsordning, hvor nogle kommuner får et tilskud på grund af byrdefordelingsmæssige tab på over 0,1 pct. af beskatningsgrundlaget i forbindelse med integrationsloven og refusionsomlægninger på førtidspension og sygedagpenge. Vi finder formålet med disse omfordelinger yderst rimeligt, og vores opbakning er derfor helt naturlig.

Socialdemokratiet støtter med andre ord begge lovforslag.

Bodil Thrane (V):

L 79 er et lovforslag, som jeg gerne vil begynde med at rose indenrigsministeren for, for det er et afbureaukratiseringsforslag. Her er tale om en nedlæggelse af Det Kommunale Momsnævn, og det hilser vi meget velkommen. Lovforslaget indeholder også en fastsættelse af en forældelsesfrist for udligning af moms mellem kommunerne, og det er en fornuftig forældelsesfrist,

der er indført. Det synes vi også er meget fornuftigt, og derfor er der i det hele tale om et meget fornuftigt lovforslag, som vi støtter.

Fru Else Winther Andersen kan ikke være til stede, og derfor har jeg lovet at fremføre følgende om L 80:

Det er et tredelt lovforslag, hvis enkelte dele ikke i alle sammenhænge har noget med hinanden at gøre, og derfor kan man selvfølgelig godt spørge, om det er en god lov kvalitet, der her er tale om.

Med den første del, som er helt selvstændig uden sammenhæng med resten, vil man ved eventuelle kommunesammenlægninger give grundtilskuddet i 8 år til de berørte kommuner, og det er en smuk tanke. Men det kunne godt være, at de kommuner, der frivilligt ønsker at blive lagt sammen, ville gøre det alligevel, da der er mange andre afgørende elementer, der tæller ved en eventuel kommunesammenlægning. Det kunne f.eks. være noget helt praktisk som den geografiske beliggenhed eller fælles interesser, og det kunne eventuelt være fælles problemer, der kunne gøre det fornuftigt med en sammenlægning. Men når og hvis det kan hjælpe, er det kun positivt med denne lille indsprøjtning, og Venstre oplever ikke, at dette forslag, denne beskedne håndsrækning er et startskud til en sammenlægning af kommuner.

Den anden del er en forhøjelse af tilskuddet til de vanskeligt stillede kommuner. Her handler det om at overføre 40 mio. kr. fra det generelle bloktilskud til kommunerne til puljen for særlig vanskeligt stillede kommuner. Det kan godt siges, at det er en god idé med en bufferpulje, så en kommune kan få økonomisk hjælp, og det kan vi støtte. Men Venstre har stadig den opfattelse, at den seneste ændring af udligningsordningen egentlig er den, hvor alle ulykker er begravet, og den har jo netop straffet de mindre kommuner. Men vi støtter, at vi får denne buffer, som kan hjælpe en lille smule.

Den sidste del er en hjælp til de kommuner, der har fået ekstra udgifter ved ændringerne af sygedagpengereglerne og førtidspension og integration. Vi synes også, det er i orden med en justering her, så med disse bemærkninger kan Venstre også støtte dette lovforslag.

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Det Konservative Folkeparti kan støtte lovforslag nr. L 79.

Med hensyn til L 80 vil jeg gerne tage udgangspunkt i den debat om den fremtidige

kommunale struktur i Danmark, som nu for alvor er kommet i gang rundt omkring i kommunerne, bl.a. foranlediget af det debatoplæg, som er udgivet af Kommunernes Landsforening.

Der er næppe tvivl om, at pilen peger i retning af færre og større kommuner, men det er vigtigt, at sådanne forandringer i den kommunale struktur gror op nedefra og ikke sker som et diktat fra Folketing og regering. Til gengæld er det vores opgave at fjerne, hvad der måtte eksistere af barrierer for øget samarbejde kommunerne imellem og ligeledes barrierer for egentlige sammenlægninger af kommuner. En sådan barriere er naturligvis bortfald af det kommunale grundtillæg i tilfælde af sammenlægning af to eller flere kommuner, og vi kan derfor støtte ministerens forslag om, at sammenlægningskommuner fortsat kan modtage grundtillæg i 8 år.

Lovforslagets bestemmelser om øget støtte til de kommuner, som økonomisk er særlig dårligt stillet, kan vi ligeledes støtte, ligesom vi støtter forslaget om, at de byrdefordelingsmæssige tab som en konsekvens af lovgivningen om sygedagpenge, førtidspension og integration af flygtninge højst kan udgøre 0,1 pct. af den pågældende kommunes beskatningsgrundlag. På denne baggrund kan vi medvirke til, at Kommunaludvalgets behandling af forslaget kan afsluttes så hurtigt, som det er sagligt forsvarligt.

Anni Svanholt (SF):

Da SF's ordfører, hr. Kristen Touborg, ikke kan være til stede her i dag, skal jeg på SF's vegne blot sige, at SF støtter lovforslag nr. L 79 og L 80.

Christian H. Hansen (DF):

Vedrørende lovforslag L 79 kan jeg sige, at Dansk Folkeparti kan støtte det.

Der er bl.a. i forslaget lagt op til, at man tilstræber lige konkurrencevilkår mellem det private erhvervsliv og kommunernes og amtskommunernes fremstilling af ydelser til eget brug, og det synes vi i Dansk Folkeparti er en god tankegang. Det er også en positiv krølle, ministeren har fået med, at man får nedlagt Det Kommunale Momsnævn. Det er, som det også tidligere i dag er nævnt heroppefra, en form for afbureaukratisering, og det synes vi er godt.

Lovforslag nr. L 80 indebærer tre ændringer i det kommunale tilsyns- og udligningssystem.

Den første ændring ønsker man foretaget med henblik på, at man fjerner den barrikade,

der økonomisk kunne være for kommunesammenlægningerne, således at man i en overgangsperiode kan bevare grundtillæggende fra de selvstændige kommuner. Det kan vi også støtte.

Men vi er nødt til også lige at påpege, at hvis de her kommunesammenlægninger skulle komme i gang, så ser vi stadig væk, at det skal foregå ved en folkeafstemning ude i de enkelte kommuner.

De to øvrige elementer i lovforslaget er jo led i regeringens aftale med Kommunernes Landsforening, KL. Det første drejer sig om, at der overføres 40 mio. kr. fra det kommunale bloktilskud til puljen for særlig vanskeligt stillede kommuner. Det andet drejer sig om en overgangsordning, hvor der indføres tilskud til de kommuner, der har byrdefordelingstab på bl.a. refusionsomlægninger af førtidspension og sygedagpenge, og det er også noget, vi kan støtte, og vi vil medvirke til, at udvalgsarbejdet vil gå hurtigt.

Ebbe Kalnæs (CD):

Jeg kan også på CD's vegne meddele for lovforslag nr. L 79's vedkommende, at vi synes, det er et ganske fornuftigt lovforslag. Det har vores fulde støtte, og vi vil også bidrage til en hurtig behandling.

Det samme gælder lovforslag nr. L 80, som vi på alle måder synes er fornuftigt. Den del af det, som drejer sig om kommunernes grundtilskud, mener vi er en stærk nødvendighed for, at der overhovedet er en tilskyndelse til at gå i gang med nogle frivillige kommunesammenlægninger dér, hvor man måtte ønske det.

Det er klart, at en af dem, der er nævnt som eksempel, nemlig Langeland med 3 kommuner, som i øjeblikket er ude i samtale om at lægge sig sammen, meget vanskeligt ville kunne skaffe et grundlag af økonomisk art ved at lægge kommunerne sammen, som kunne klare de 15 mio. kr., det drejer sig om.

Jeg vil også gerne her ved denne lejlighed glæde mig over indenrigsministerens andre udmeldinger på det her område: den frivillighed, som indenrigsministeren lægger op til og ved gentagne lejligheder ligesom har forsikret, at der ikke kommer et diktat ovenfra. Det tror jeg er ganske fornuftigt.

Der er utrolig mange fornuftige tiltag i kommunerne i øjeblikket, og jeg vil gerne sige til indenrigsministeren, at jeg glæder mig meget over, at man er i gang med alle de øvelser, man

næsten kan for at forenkle og give muligheder for at lave samarbejde over kommunegrænserne. Det går meget stærkt i øjeblikket, det foregår mange steder. Det synes jeg er ganske fornuftigt.

De to andre områder, som også ligger under lovforslag nr. L 80, støtter vi selvfølgelig også varmt. Det er ganske fornuftige ting, som har mulighed for at afhjælpe nogle problemer, som en del kommuner kan stå over for.

Så vi bidrager til en hurtig behandling og en hurtig gennemførelse af de her lovforslag.

Dorit Myltoft (RV):

Det Radikale Venstre kan støtte disse to lovforslag med de forskellige elementer, som de indeholder. Vi synes, at det er fornuftigt, at grundtilskuddet beholdes i 4 år efter eventuelle sammenslutninger, men vi tror nu, at man fremtidig vil se mere samarbejde over kommunegrænserne end egentlige kommunesammenlægninger.

Men nu er det i hvert fald ikke udsigten til at miste grundtilskud, som vil være det udslagsgivende for kommunernes beslutninger om den fremtidige struktur.

Vi støtter altså begge forslag.

Jesper Kiel (EL):

Jeg skal kort meddele, at Enhedslisten kan støtte lovforslag nr. L 79 med indførelsen af en forældelsesfrist og nedlæggelse af Det Kommunale Momsnævn. Vi kan også støtte lovforslag nr. L 80 med de justeringer, der ligger i det, og fordi det, som det også er blevet nævnt her, giver bedre muligheder for, at kommunerne kan sammenlægges, ved at der bliver lavet en overgangsordning.

Jeg synes godt, man kunne nævne i debatten omkring det her, at der jo er nogle fordele og ulemper ved at lave, kan man sige, fælleskommunale ting. Fælleskommunale initiativer har det med i højere grad at komme uden for den enkelte borgers indflydelse. Man har ikke direkte valg til den slags, og derfor er det godt, at der bliver åbnet lige muligheder op, for at der ikke er nogen forhindringer for en sammenlægning. Men det skal selvfølgelig bero på, kan man sige, den lokale demokratiske beslutning om det. Vi støtter begge forslag.

Thorkild B. Fransgaard (FRI):

Vi i Frihed 2000 kan støtte lovforslaget om at indføre en forældelsesfrist for anvendelse af afholdte momsudgifter til refusion. En fælles frist

på 5 år må være rimelig. Nu ved jeg ikke, hvor store problemer der er. Jeg tror ikke, der er ret mange, der har det problem, men 5 år må være rimeligt.

Vedrørende lovforslag nr. L 80, der indeholder tre elementer: Dem kan vi også støtte. For det første fjernes en hindring for, at de kommuner, der måtte ønske det, kan slå sig sammen til større enheder. Over en 8-årig periode vil de kommuner, der måtte ønske at slå sig sammen, fortsat hver især kunne modtage grundtillægget på 7,5 mio. kr. i forbindelse med bloktilskudstildelingen. Da det grundlæggende er af stor betydning, især for de mindre kommuner, er det en stor hjælp for dem, der måtte ønske at slå sig sammen.

Vi i Frihed 2000 har ingen ønsker om at presse nogen kommuner til at slå sig sammen, men vi er også bevidste om, at der sker så meget på hele det offentlige område, at det bliver et spørgsmål, om de mindre kommuner kan klare opgaverne i fremtiden. Men det må være en beslutning, der skal træffes ude i de forskellige kommuner.

Vi så dog helst, det var noget helt andet, vi tog fat i, når vi skal til at rationalisere inden for det kommunale og amtskommunale område. Vi så helst, at vi i første omgang tog op her i Folketinget, om det er nødvendigt, vi beholder vore amtskommuner. Det mener vi ikke. Vi mener, tiden er løbet fra dem. Vi har et system i Danmark, der består af kommuner, amtskommuner og selvfølgelig en stat. Vi mener, amtskommunernes opgaver nemt kunne fordeles imellem kommuner og staten. Men det er noget, vi må tage op en anden gang.

Men vi støtter det forslag, som indenrigsministeren her kommer med.

Den anden ting i lovforslaget om, at der overføres 40 mio. kr. fra det samlede bloktilskud til puljen, hvor de kommuner, der har økonomiske problemer, kan søge, ja, det synes vi også er rigtigt.

Den tredje ting drejer sig om, at de kommuner, der har båret forholdsvis store byrder ved den integrationslov, der er indført og den refusionsomlægning, der er sket, de, der har en udgift på over 0,1 pct. af beskatningsgrundlaget, at de har mulighed for at kunne få yderligere tilskud. Det vil vi også støtte, selv om vi generelt er imod tilskud, men i det her tilfælde er kommunerne jo uforskyldt kommet i den situation.

Så vi i Frihed 2000 vil støtte de her forslag.

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

Jeg skal hermed takke samtlige ordførere for en meget velvillig modtagelse af de to lovforslag, som her er til behandling.

Jeg skal ikke gøre mange bemærkninger, men lovforslag nr. L 79 er jo en afrunding, kan man sige, en justering efter 15 år, og jeg kan forstå, at ordførerne alle støtter, at man indfører denne 5-års-frist, og også at man nedlægger Moms-nævnet.

Vedrørende lovforslag nr. L 80 er de to af forslagene jo nogle, der indgår i den aftale, som regeringen indgik med KL den 11. juni 1999. Det ene er, som det lige blev nævnt af hr. Thorkild Fransaard, tekniske ændringer i forbindelse med byrdefordelingsmæssige tab på over 0,1 pct. som følge af integrationsloven og refusionsomlægninger af førtidspension og sygedagpenge. Vi mener som også andre ordførere, at det er en god ting at få lavet her.

Jeg hørte godt, at fru Bodil Thrane mente, at den sidste udligningsreform kunne have været anderledes. Det er muligt, men nu gør vi i al fald det her fornuftige at støtte de dårligst stillede af kommunerne med de 40 mio. kr., og jeg er kun glad for, at alle kan tiltræde det.

Det kan da godt være, at vi inden så længe kommer til at tale om udligning. Der blev jo i forbindelse med aftalen med Kommunernes Landsforening også indgået en aftale om en udgiftsdeling mellem amter og kommuner, som senere skal beregnes. Ved den lejlighed kan vi jo så se, hvilke forskellige udslag det vil gøre, men det er ikke til behandling her i dag.

Jeg er meget glad for, at alle også kan tilslutte sig det forslag om, at man beholder dette grundtillæg. Ja, det blev faktisk fra min side introduceret på Ærø, da jeg besøgte den for længe siden, hvor der var to kommuner, der havde det som det helt store problem, at hvis ikke man beholdt det, så kunne man godt holde op med at tale om en sammenlægning.

Nu kan jeg forstå på fru Bodil Thrane, at der også kunne være andre argumenter for at sam-

menlægge. Ja, det er jeg meget enig i, og jeg er jo ikke den, der siger, man skal sammenlægge, men såfremt man ønsker det, skal man ikke finde, som også andre har sagt her, nogen barrierer. Der kan være flere barrierer end dem, jeg her har taget op, som kan komme ind i billedet senere hen.

Jeg takker som sagt alle, som har taget ordet her i dag, og jeg skal gerne medvirke til, at vi får en hurtig behandling, når udvalget også spørger om forskellige ting.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslagene overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, be-
tragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 18. november 1999, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 19.12